

ආහාර සුරක්ෂිතතාව

මහාචාර්ය ආතර් බමුණුආරච්චි

හැඳින්වීම

මිනිසාගේ මූලික අවශ්‍යතා වන්නේ ආහාර, ඇඳුම් පැලඳුම් සහ නිවාසය. ඇඳුම්-පැලඳුම් සහ නිවාස කෙසේ වෙතත් ආහාර නොමැතිව මිනිසාට පැවැත්මක් නැත්තේය.

මිනිසා ජීවියෙකු වශයෙන් සජීවී ජීවියෙකු සතු ගති ලක්ෂණ පෙන්වමින් ක්‍රියාකාරී විය යුතුය. මෙම සජීවී ක්‍රියාකාරකම් හි යෙදීම සඳහා අවශ්‍ය වන සංරචක සපයනුයේ මිනිසා ගනු ලබන ආහාර මගිනි. මෙයට ශක්තිය සපයන සංරචක, වර්ධනයට සහාය දක්වන සංරචක සහ සිරුරෙහි භෞතවේදීය ක්‍රියාකාරකම් රැඳී පවතින ජෛව-රසායන ප්‍රතික්‍රියා සමුදායක නිවැරදි ක්‍රියාකාරීත්වය මිනිසා විසින් ගනු ලබන ආහාර වලින් ලැබිය යුතු විවිධ විටමින් සහ ඛනිජ ද අඩංගුය. මිනිස් පද්ධතිය තුළ සෛලයේ සිට පටක, අවයව ඔස්සේ සමස්ත සිරුරෙහිම සිදුවන ක්‍රියා සඳහා මෙම ද්‍රව්‍ය සහාය වන අතරම අවසානයේ දී සමාජය තුළ ඔහු සිදු කෙරෙන කායික මෙන්ම මානසික හැකියා විදහා දැක්වීමද සිදු කරයි. කිසියම් එක් පෝෂකයක්වත් ප්‍රමාණවත් ලෙස සපයනු නොලැබුනහොත් භෞතික හා මානසික ක්‍රියාකාරකම් අපේක්ෂිත මට්ටමින් සිදු නොවෙයි. සමාජයක හෝ රටක හෝ තත්වයට මෙන්ම සංවර්ධන මට්ටම කෙරෙහි ද මානව සිදුවීම් සබඳතාවක් දක්වයි. එනිසා පුද්ගලයෙකු ජීවත් වන තුරු දිනපතාම, නිසි මට්ටමකින් පෝෂක ලැබීම අවශ්‍යතාවයකි. ආහාරවේල තුළින් පෝෂක ප්‍රමාණවත් ලෙස නොසැපයුනහොත් රෝගී තත්වයන් මතු වීම හරහා ඒ බව විදහා දැක්වෙන අතර එම තත්වයෙන් පැතිරීම සහ ඒවායෙහි උග්‍රභාවය රැඳෙනුයේ අදාළ පෝෂක සංරචකය සහ එහි හිඟ පාඩු වූ ප්‍රමාණය මතය. පෝෂක විද්‍යාඥයන් මෙසේ පෝෂක හිඟපාඩු නිසා ඇති වන රෝගී තත්වයන් උග්‍රපෝෂිත, මන්දපෝෂිත සහ කිසියම් නිශ්චිත රෝග වලට සම්බන්ධ කර

පැහැදිලි කරති. එනිසා රටෙහි සෑම අයෙකුහටම පෝෂ්‍යදායී ආහාරවේලක් ලැබීමේ අවස්ථාව සලසා දීම අවශ්‍යතාවකි. මෙහිදී අපට තවත් පහළට යමින් කිව හැක්කේ පවුලේ සෑම අයෙකුහටම ඒ තැනැත්තා ජීවත් වන තුරුම දිනපතා, සතිපතා, මාසපතා සහ වාර්ෂිකව නිවැරදි පෝෂ්‍යදායී ආහාර මාත්‍රාව ලැබිය යුතු බවය. එය පැල්පතේ වෙසෙන මෙන්ම සමස්ත රටේම වෙසෙන සියළු පවුල් වලට හිමි විය යුතු තත්වයකි.

ඉහත සඳහන් කළ ඉලක්කය සාක්ෂාත් කරගැනීමේ වගකීම පැවරෙනුයේ රජය මතය. සෑම රජයක්ම මෙම කාර්යය සාධනය සඳහා සංවේදී විය යුතුය. ඔවුන්ගේ න්‍යාය පත්‍රය තුළ පළමුව තිබිය යුත්තේ ප්‍රමාණවත් පෝෂ්‍යදායී ආහාර ලබා දීමය. ඇඳුම් සහ නිවාස සහ අනෙක් ප්‍රධාන මානව අවශ්‍යතා දෙක සපුරාලීම සිදුවිය යුත්තේ ඉන් පසුවය. අනෙක් අතට පැවසුවහොත් රජයක් සිය ජනතාවගේ ප්‍රමුඛ අවශ්‍යතා පිළිබඳව නිවැරදිව දැන සිටිය යුතුය. වැඩසටහන් සැලසුම් කර, ප්‍රතිපත්ති සකස් කර ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව ලබා ගෙන ප්‍රායෝගික ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. ඉන්පසු කාර්ය සාධනය ඇගයීමට ලක් කර නිවැරදි කිරීම් කළ යුතුය.

ආහාර සුරක්ෂිතතාව නිර්වචනය කිරීම

ආහාර සුරක්ෂිතතාව යනු සමාජයට ප්‍රමාණවත් තරමින් පෝෂ්‍යදායී ආහාර ලද හැකි වීම ලෙස ඉතා සරලව සඳහන් කළ හැකිය. පුද්ගලයෙකුගේ තත්‍ය ආහාර අවශ්‍යතා (විවිධ අය හට නිශ්චිත වූ අවශ්‍යතා ද ඇතුළුව) රැඳෙනුයේ වයස, ලිංගිකත්වය, ගර්භිණීතත්වය (කාන්තාවන් හා සම්බන්ධව) සහ ඒ පුද්ගලයා නිරතව සිටින කාර්යයන්-එනම් අධික ලෙස ශක්තිය වැය වන වෙහෙස කරවන ක්‍රියාවක ද නැතිනම් ඇඟ එතරම් නොවෙහෙසෙන ක්‍රියාවක ද ආදී වශයෙන්- සහ අනුරූපී ශක්ති අවශ්‍යතා මතය. එහෙයින් සමාජයකට අවශ්‍ය ආහාර අවශ්‍යතා කොපමණදැයි සොයා බැලීම තරමක් දුෂ්කර ක්‍රියාවලියකි. එසේ නමුත්

මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා සමාජය තුළ දැකිය හැකි පෙර සඳහන් කළ සමාජයේ විවිධ කොටස් ගැන මෙන්ම සමාජය තුළ ලද හැකි ආහාර වල අඩංගු පෝෂණමය සංයුතිය ද සලකා බැලීමට සිදු වෙයි. මෙම සංරචක තුළට කාබෝහයිඩ්‍රේට්, ප්‍රෝටීන්, මේද, විටමින් සහ ඛනිජ යන ආහාර කාණ්ඩ ඇතුළත්ය. එසේම මෙම ආහාර සමාජය කැමැත්තක් දක්වන ආකාරයේ ආහාර විය යුතුය. උදාහරණ ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර වේලෙහි ප්‍රධාන කාබෝහයිඩ්‍රේට් මූලාශ්‍ර වන්නේ සහල්, සමහර ගෙඩි, අල හා මුල් වර්ග, සහ කිරිඟු පිටිය. එසේම ඇට හා පියලි ඇට, මාළු, කරවල සහ මස් වර්ග යනාදිය ප්‍රෝටීන් සපයන ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර වෙයි. විටමින් සහ ඛනිජ සපයන මූලාශ්‍ර වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ සුලබ විවිධ පලතුරු සහ එළවළුය. කිරි සහ බිත්තර ද හොඳ පෝෂක සම්ප්‍රදායක් සහිත ආහාරය.

කෙනෙකුට අවශ්‍ය පෝෂක සොයා බැලීමේ කටයුතු කිරීමට සිදු වන්නේ මෙම ද්‍රව්‍ය වල අඩංගු පෝෂක පදාර්ථයන් සමගය. ඒ සඳහා ආහාර බෙදන පිඟාන (ආහාරය මුඛයට ආසන්නව තිබියදී) මට්ටමේ දී එය සිදු වන්නේ නම් වඩා යහපත්ය. අනෙක් අතට ජනතාවගේ අවශ්‍යතා විශ්ලේෂණය කර දෛනිකව, සතිපතා, මාසිකව, වාර්ෂිකව මෙන්ම ජනගහන වර්ධනය දෙස බලා සමාජයෙහි පෝෂණීය ආහාර අවශ්‍යතා කොපමණ දැයි ගණනය කළ යුතු වෙයි.

ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳව කටයුතු කරන ලෝක ආයතන විශේෂයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය හා සම්බන්ධව "ඉන්ෆුඩ්ස්" වැනි ආයතන, ජගත් ආහාර සංයෝජන දත්ත,

පිළිබඳව බොහෝ වැඩකටයුතු සිදු කර ඇති අතර එම ආයතන රටවල් පාදික දත්ත රැස් කිරීම හා බෙදා හැරීම ප්‍රවර්ධනය, විවිධ රටවල් සඳහා වන පෝෂණ හා ආහාර අවශ්‍යතා ගණනය, ඒ ඒ රටවල් සඳහා ආහාර වට්ටෝරු සකස් කිරීම ආදී කටයුතු සිදු කර ඇත. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය වැනි එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධාන පෝෂණ උග්‍රතාව නිසා ඇති වන තත්ව පිළිබඳව සොයා බලා, පිළියම් ලෙස යෙදිය හැකි වැඩසටහන් සකස් කර ඇතිවා මෙන්ම, විවිධ රටවල ආහාර අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කර ගත හැකි අන්දම ද යෝජනා කර ඇත. 1996 දී පැවති ආහාර පිළිබඳ ලෝක ව්‍යාප්ත නායක සමුළුව, ආහාර ලද හැකි වීම කෙරෙහි බලපාන බොහෝ සාධක වල සම්බන්ධතාවය අවබෝධ කර ගැනීමෙන් පසුව ආහාර සුරක්ෂිතතාවය මෙසේ නිර්වචනය කරනු ලැබීය. "සියළු පුද්ගලයන්හට සියළු අවස්ථාවන්හි දී තමන්ගේ දෛනික අවශ්‍යතා සපුරාලීමට සහ සක්‍රීය සහ සෞඛ්‍යමත් ජීවිතයක් සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත්, ආරක්ෂාකාරී සහ පෝෂණීය ආහාර ලබා ගැනීමේ භෞතික සහ ආර්ථික ප්‍රවේශයක් පැවතීමය".

මෙම රාජ්‍ය නායක සමුළුවට සහභාගී වූ රටවල් 185 ක (ශ්‍රී ලංකාව ද ඇතුළුව) නියෝජිතයන් සහ යුරෝපීය සංගමය ජගත් මට්ටමෙන් ආහාර සුරක්ෂිතතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ගිවිසුහ. එසේම ඔවුන්, ප්‍රමාණවත් ආහාර ලැබීමේ අයිතිය සහ කුසගින්නෙන් නිදහස්ව සිටීම සඳහා සෑම අයෙකුටම හිමි මූලික අයිතිය හා සමානුයෝගීව සෑම අයෙකුටම ආරක්ෂිත හා පෝෂණීය ආහාර වෙත ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව සඳහා වන අයිතිය යළිත් තහවුරු කරනු ලැබීය. මෙම සැසිය ලෝකයේ සියළු රටවල් සාගින්න තුරන් කිරීම සඳහා දරමින් සිටින ප්‍රයත්නයන් සඳහා කාල රාමු බැඳීමක් සහිත මැනිය හැකි ඉලක්ක යෝජනා කළහ. එමගින් පැවසුයේ වර්ෂ 2015 වන විට දැනට සාගින්නෙන් පෙළෙන ජනතාවගේ සංඛ්‍යාව වර්ෂයකට මිලියන 6ක් බැගින් පහළ හෙළමින් පවතින බව හෙළිදරව් වී ඇත. එහෙත් එය පෙර තිබූ ඉලක්කය ජය ගැනීම සඳහා වාර්ෂිකව අවශ්‍ය මිලියන 22ක් සාගින්නෙන් පෙළෙන ජනතාව අඩු කිරීමේ අවශ්‍යතාවයට වඩා බෙහෙවින් පහළය. එහෙයින් සාගිති තත්ව දිගින් දිගටම පැවති අතර වර්ෂ 2001 දී සහ 2002 දී තවත් සැසිවාර පවත්වනු ලැබීය. එම සමුළුවලදී එතෙක් ලබා ඇති ප්‍රගතිය සාකච්ඡාවට ලක් කරනු ලැබීය.

වර්ෂ 2001 දී පැවැත්වූ ආහාර ස්වාධීනතා පිළිබඳ ලෝක ආහාර සංසඳය, ආහාර ලද හැකි වීම පිළිබඳව වර්තමානයේ පවත්නා ප්‍රස්තුතයන්ට සම්බන්ධ සාධක කිහිපයක් ගැන සලකා බලා ආහාර සුරැකීමේ කටයුතු යන්න නැවත මෙසේ නිර්වචනය කරනු ලැබීය.

“ඔවුන්ගේ සංස්කෘතියට සහ ගොවිතැන, ධීවර සහ ආහාර නිෂ්පාදනයේ ලා පවත්නා දේශීය විධික්‍රම හි විවිධත්වයට සහ කාන්තාවන් මූලික කාර්ය භාරයක් ඉටු කරන ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල වෙළඳාම් කිරීම සහ කළමනාකරණයට ගෞරව කරමින්, කුඩා සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ නිෂ්පාදන පදනම්ව සමස්ත ජනගහනයේම ආහාර අයිතිය සහතික කරන ආහාර තිරසාර නිෂ්පාදනය, බෙදා හැරීම සහ පාරිභෝජනය සඳහා තමන්ගේම ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමෝපාය නිර්වචනය කිරීමට ජනතාව සතු අයිතිය, ආහාර සුරැකීමේ කටයුතු වේ.”

මෙම ප්‍රකාශය ඉලක්ක කරනුයේ ගැටළුවට ඇත්ත වශයෙන්ම මුහුණ පා සිටින ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල්ය.

වර්ෂ 2002 දී සංසඳය සැලකිල්ලට ලක් කරනු ලැබූයේ සාහිත්‍ය තුරන් කිරීමේ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතාවයක් ලෙස දුගීභාවය තුරන් කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවේ කැපවීමය. එහිදී ලෝකය පුරා ආහාර සුරැකීමේ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා උපකාරී වන නව වැඩසටහන් කිහිපයක්ම ආරම්භ කිරීමට පියවර ගැනින.

ලෝක තත්වය

ලෝක තත්වය පිළිබඳව සලකා බලන විට ලෝකයේ වර්තමාන ජනගහනය මිලියන 7කට මදක් වැඩිය. ලෝකයෙහි දුගී භාවයෙන් පෙළෙන ජනතාවගේ ප්‍රමාණය බිලියන 1.2කි. එය මුළු ලෝක ජනගහනයෙන් 22% කි. දුගී භාවයෙන් පෙළෙන මෙම ජනතාව ජීවත් වන්නේ දවසකට ඩොලර් 1ට අඩු අදායමකිනි. එලෙසින් සාහිත්‍ය මිලියන 800කට වැඩි ජනගහනයකට බලපා ඇත.

ලෝක ජනගහනයෙන් සියයට හත්තැවක් (70%) දුප්පත්ය. දුගීභාවයේ ගැලී සිටින ඔවුන් හට ආහාර සුරැකීමේ කටයුතු ද අහිමිය. මෙම ජනතාවගෙන් වැඩි දෙනෙක් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින හෝ දුප්පත් රටවල ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත් වෙති. ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට, විවිධ සමාජ- ආර්ථික සහ දේශපාලනමය සාධක හේතුවෙන් එම රටවලට අපහසුව පවතී.

පසුගිය වසර ගණනාව මුළුල්ලේම ලෝකයේ ආහාර

නිෂ්පාදනය ඉහළ ගොස් ඇත්තේ ඉහළ යන ලෝක ජනගහනයේ ආහාර අවශ්‍යතා බොහෝ සෙයින් ඉක්මවා යන පරිද්දෙනි. එනමුත් අසමාන ලෙස බෙදී යෑම, ලද හැකි බව සහ ප්‍රවේශ වීම පිළිබඳ ගැටළු, ජාත්‍යන්තර වෙළඳ සහ අලෙවිකරණය ආදී සාධක බලපෑම හේතුවෙන් ආහාර සුරැකීමේ කටයුතු නොමැතිවීම, මන්දපෝෂණය, අස්ථායීතා ආදී තත්වයන් හි ප්‍රතිඵල ලෙස මතුව ඇත. කලාපීය පදනම යටතේ නිශ්චිත දත්ත එක්සත් ජාතීන්ගේ පද්ධතියෙහි අදාළ අංශ සතුව පවතියි.

ශ්‍රී ලංකාවේ තත්වය

වර්තමානයෙහි ශ්‍රී ලංකාවෙහි ජනගහනය මිලියන 19කට වඩා තරමක් වැඩිය. ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ගහස්ථ සංඛ්‍යාවෙන් 1/5ක පමණ වෙසෙන්නන් අවම මට්ටමේ ප්‍රමාණවත් දෛනික කැලරි පාරිභෝජනයක් නොලබන බව පැවසෙයි. වෙනත් බොහෝ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල මෙන්ම මෙසේ ප්‍රමාණවත් නොවන කැලරි පරිභෝජනයක් කෙරෙහි බලපාන සාධක රාශියකි. ආහාර ලද නොහැකිවීම, ලබා ගැනීමට ඇති

නොහැකිකම, පෝෂණය පදනම් කරගෙන තෝරා ගැනීමට අසමත් වීම, (ආහාර නොමැතිකම මෙන්ම පෝෂණ දුනුම නොමැති කම, ආහාර බෙදාහැරීමේ ගැටළු යුද වියවුල්, සහ දේශපාලන අස්ථාවරභාවය, ජනගහන සංක්‍රමණය, ස්වභාවික සහ මිනිසා විසින් ඇති කරන ව්‍යසන, ආහාර පිළිබඳ මත හා විශ්වාස ආදිය එම සාධක අතර වෙයි. ආහාර පාරිභෝජනයේ හිඟපාඩු හේතු කොට දරුවන් තුළ මිටි බව, ක්‍ෂය වීම, සහ අඩු බර, කාන්තාවන් තුළ යකඩ උග්‍රතා නිරක්ෂීය ආදී ආහාර හා පෝෂණයට සම්බන්ධ සංයුතිය, නිර්දේශිත සහ තත්‍ය ආහාර ගැනීම සංසන්දනය, පාසල් දරුවන්ගේ ආහාරමය රටා හා හුරුපුරුදු, පෝෂණමය දුනුම (ධාන්‍ය, පලතුරු, එළවළු සහ

ආහාර සුරක්ෂිතතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීම

ඕනෑම රටක ආහාර සුරක්ෂිතතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීමේදී යොමු විය යුතු මූලික ප්‍රතිමාන තුනකි.

පළමුවැන්න ආහාර ලද හැකි බවය

අවශ්‍ය පරිදි ආහාර නිෂ්පාදනය නංවාලීම සඳහා උචිත ආහාර බෝග වගාකිරීම, පශු සම්පත් සහ සත්ව ගොවිපළ ඇති කර මස්, කිරි, බිත්තර ආදිය නිපදවීම, සාගර සහ අභ්‍යන්තර ජලාශයන්හි විභවමය පලදාව-මත්ස්‍ය අස්වැන්න-ලබාගැනීම තුළින් මෙය සාක්ෂාත් කර ගත හැකිය. විවිධ රටවල්ද මෙම තත්වයන් දක්වන නමුත් ඒ වෙනස්වන ධාරිතා විභව තුළිනි.

මාළු කේෂ්ත්‍ර ඇතුළත් ආහාර බෙදා හැරීමේ දාමයන්හි උනන්දුවක් දක්වන අය ද ඇතුළු) සම්බන්ධව වැඩසටහන් කිහිපයක්ම ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රදේශවල සිදු කළ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර සරසවියේ ආහාර තාක්ෂණ කණ්ඩායම දුටුවේ සාණාත්මක (අහිතකර) ප්‍රතිඵලය. එනම් පැවතිය යුතු තත්වයට වඩා බොහෝ පහළ සහ පැහැදිලිව දෘෂ්‍යමාන වන මට්ටමක් පැවතීමය.

දිවයිනක් සහ කුඩා රටක් වන ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රමාණවත් ජලය, සම්පත්, හිරු එළිය සහ හොඳ සහ ප්‍රමාණවත් ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා උචිත ස්වභාවික පරිසරයක ආශීර්වාදය ලද රටකි. ආහාර බෝග නිෂ්පාදනයට, පශු සම්පත් සංවර්ධනයට සහ සාගර මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන නංවාලීම සඳහා දිවයින වටා අති මුහුදු උපයෝගී කර ගැනීමේ හැකියාව මෙන්ම වැව් ආදී අභ්‍යන්තර ජලාශ මීරිදිය ධීවර කර්මාන්තය නංවාලීම සඳහා යොදා ගැනීම ආදී සුවිශාල විභවමය හැකියාවක් සහිත රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව සැලකිය හැකිය. දැනට ලද හැකි සහ තහවුරු කර ඇති නව්‍ය තාක්ෂණය ඉහත කේෂ්ත්‍රයන් හි යොදා ගැනීම මගින් ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ නංවාලීම සහ සැකසීම් ක්‍රියාවලි මගින් ස්ථායීතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම හරහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කර ගැනීම සාර්ථක ලෙස සිදු කළ හැකිය. මේ අතර සමීක්ෂණ මගින් හෙළිදරව් කර ඇති කරුණක් වන්නේ පසු-අස්වනු භානිය නිසා සියයට 30-40ක ප්‍රමාණයකින් නිෂ්පාදිත ආහාර බෝග අහිමිවන බවය. එය ආර්ථිකයට සිදු කරන අලාභය රුපියල් බිලියන 10ක් පමණය. එසේම එමගින් සැලකිය යුතු පාරිසරික ගැටළුද ඇති කරයි. මෙයට හේතුව නුසුදුසු සහ විද්‍යාත්මක නොවන පසු අස්වනු කළමනාකරණය හා ව්‍යවහාරය බව සනාථ කර ඇත.

එනමුදු කුඩා රටක් වීමේ වාසනාව ලද ශ්‍රී ලංකාව මේ කේෂ්ත්‍ර තුනෙන්ම ඉතා ඉහළ ප්‍රභවයක් සතිය. රටවල් මෙම කේෂ්ත්‍රයෙහි උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීම සඳහා නූතන තාක්ෂණය භාවිත කළ යුතුවෙයි. මේ කේෂ්ත්‍ර තුනෙහිම නිෂ්පාදනය නංවාලීම සඳහා නව්‍ය වූ විද්‍යාත්මක තාක්ෂණයන් අනුවර්තනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය තරම් අවස්ථාව ශ්‍රී ලංකාවට ඇත. අවශ්‍යතාවය ලෙස ඇත්තේ ආහාර නිෂ්පාදනයට සහ ආහාර අලෙවි දාමයේ අනෙකුත් උනන්දුකරුවන් හට එම දැනුම ලබා දීමත්, ලද දැනුම උපයෝගී කරගැනීමට අවශ්‍ය උපාය මාර්ග සැපයීමත්ය.

දෙවැන්න වන්නේ ආහාර ලබා ගැනීම සඳහා ආර්ථික සහ භෞතික ප්‍රවේශ පැවතීමය

මෙම අවශ්‍යතාවය ගෘහස්ත මට්ටමේදී මෙන්ම ජාතික මට්ටමේදී ද වැදගත් වෙයි. ජාතික මට්ටමෙන් ගත් කළ රටකට තම ජනතාවගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සඳහා අවශ්‍ය සියළු ආහාර අවශ්‍යතා තම රට තුළම නිපදවා ගත නොහැකි බැවින් වෙනත් රටවලින් ආහාර ආනයනය කිරීමට සිදුවෙයි. මේ සඳහා රට සතුව මුදල් සහ ශක්තිමත් ආර්ථිකයක් පැවතිය යුතුය. මෙහිසා අපනයනය, සේවා සැපයීම සහ බදු එකතු කිරීම තුළින් මුදල් ඉපැයිය යුතුය. සමහර විට ආහාර ආධාර මත යැපීමට සිදුවිය හැකිය. එවැනි තත්වයක් බොහෝ විට උදාවන්නේ යුද්ධයක් වැනි ගැටුම්කාරී තත්වයක් පවතින

විටය. ලෝක ආහාර වැඩසටහන යුද්ධ හා සුනාමි වැනි අනපේක්ෂිත ව්‍යසන හේතුවෙන් අවතැන්වූ පුද්ගලයන් සඳහා ආහාර සපයයි. ගෘහස්ථ මට්ටමේ දී තමන්ට වගා කළ හැකි ආහාර බෝග ගෙවත්ත තුළ වගා කිරීම අවශ්‍යතාවකි. මින් ලැබෙන අස්වැන්නෙන් කොටසක් අලෙවි කර හෝ රැකියාවෙන් ලැබෙන ආදායමෙන් හෝ අතිරේක ආහාර අවශ්‍යතා මිල දී ගැනීමට හැකි වෙයි. ශ්‍රී ලංකාවේ තත්වය අනුව ප්‍රමාණවත් මාසික අවම දීමනාවක් ලබා දීම සුදුසු අතර එය ගණනය කිරීම තත්‍ය අවශ්‍යතා අනුව විය යුතුය.

තෙවන සාධකය වනුයේ නිවැරදි ලෙස ආහාර උපයෝගීකාරීත්වය

පුද්ගල මට්ටමේ දී මෙය බෙහෙවින් අත්‍යවශ්‍ය වන අතර ගෘහස්ථ මට්ටමේ දී වැදගත් වෙයි. මෙම සාධකය පාරිභෝජනය කරන ආහාර වල පෝෂණය, වෙනත් ගුණාත්මක තත්වයන් සහ ප්‍රමාණය ඒකරාශී කරයි. පානීය ජලයේ ගුණාත්මක සාධකයන් සමඟ එක් කළ විට පුද්ගලයකුගේ ආහාර පරිභෝජනය නංවාලීමක් සිදුවන අතර එය එම පුද්ගලයාගේ සෞඛ්‍යමත් භාවයට හේතුකාරක වෙයි. මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට නම් යම් ප්‍රමාණයක ආහාර සහ පෝෂණ දැනුමක් පැවතිය යුතුය. මේ හා සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු කළ අධ්‍යයන මගින් පෙන්වා දී ඇත්තේ අදාළ දැනුම ජනතාව අතර පත් කිරීම අවශ්‍යව පවතින බවකි. මෙහි පවතින තත්වය නම් නිෂ්පාදකයන්ගේ සිට සිල්ලර අලෙවිකරුවන් දක්වා වන මේ සම්බන්ධ උනන්දුවක් දක්වන අය තුළ තමන් කටයුතු කරන ආහාර ද්‍රව්‍ය පිළිබඳව පවත්නා විද්‍යාත්මක තොරතුරු හා ස්වභාවය පිළිබඳව පවතින දැනුම ඉතා සුළු හෝ කොහෙන්ම නොමැති හෝ බවය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ සියළු මට්ටම් වලදී ආහාර අපතේ යාමයි. පාරිභෝගිකයන් ද ආහාර තෝරා ගැනීමේ දී සහ මිල ගණන් සන්සන්දනයේ දී ගැටළුවලට මුහුණ දීම හේතු කොට අඩුම මිලට ඉහළම පෝෂක සපයන ආහාර තෝරා ගැනීමට අසමත් වෙති.

ඉහත සාධක තුන යටතේ ඇති තවත් සාධක ගණනාවක් ඒවා සාක්ෂාත් කරගැනීමේ දී ඉලක්ක කර ගත යුතු වෙයි. 2001 දී ජාත්‍යන්තර ආහාර ස්වාධිපත්‍ය සංසදයේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ නිර්වචනය විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී සහ එම නිර්වචනයේ ඡේදයෙන් ඡේදය ගෙන බලන විට දැකිය හැක්කේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සඳහා යෝජිත ඉහත සඳහන් කළ සාධක තුන ය. ඒ අනුව බැලුවහොත්, වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, වාර්ෂිකව ඇගයීම සහ අවශ්‍ය පරිදි නිවැරදි කිරීමේ පියවර ගැනීම ආදිය මගින් ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට ආහාර සුරක්ෂිත මට්ටම ඉක්මනින් ලගා

කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසෙනු ඇති බව පෙනේ.

අතීතයේ දී නොමිලයේ ආහාර මුද්දර ලබා දීම, ත්‍රිපෝෂ වැනි පරිපූරක ආහාර නොමිලයේ ලබා දීම, ගම නැගුම සහ සමාද්ධි ව්‍යාපාරය තුළින් (ජන සවිය) ආදිය වැනි වැඩසටහන්

කිහිපයක්ම පැවති බව සටහන් කළ යුතුය. කෘෂි සංවර්ධනය, ධීවර කර්මාන්තය හා පශු සම්පත් අංශ ප්‍රවර්ධනය, ගෙවතු වගාව, පාසල් දරුවන්ට නොමිලයේ ආහාර ලබා දීම, නැවුම් කිරි පානය ප්‍රවර්ධනය වැනි වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක මෙහෙයුම් වල ඉලක්කය වී ඇත්තේ දුගීභාවය අඩු කිරීම සහ ජනතාවට අවශ්‍ය ආහාර සැපයීමත්ය. එසේම දැනට ක්‍රියාත්මක වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන සංකල්පය ද නිෂ්පාදකයන් සඳහා අලෙවි සැල් සපයන අතර, පාරිභෝගිකයන්හට ද පහසුවෙන් ඒවාට සම්ප වීමේ අවස්ථාව උදා කරයි. එසේම මානව සංවර්ධනය ඉලක්ක කර ගත් ක්‍රියාකාරකමක් වන සහසුක සංවර්ධන ඉලක්ක වැඩසටහන සඳහා ශ්‍රී ලංකාව ද හවුල් කරුවෙක්ව සිටියි.

මහින්ද විත්තන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ යෝජනා කිහිපයක් තුළින්ම ආහාර සුරක්ෂිතතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් සකස් වන බව මගේ අදහසය. සමහර ව්‍යාපෘති දැනටමත් යම්තාක් දුරකට ශ්‍රී ලංකාවේ සමහර ප්‍රදේශ තුළ ක්‍රියාත්මකව පවතියි. මෙම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන අයගේ වගකීම වනුයේ එම ක්‍රියාවලි ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක වන්නේද යන්න සොය බැලීමත්, ඇගයීම තුළින් හෙළිවන ගැටළු සඳහා අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සඳහා පියවර ගැනීමත්ය. යුද්ධය නිමා වී ඇති බැවින් සහ සමහර විට මුදල් ඉතිරියක් ද සිදුවන බැවින් ආරක්ෂක පද්ධතියෙහි මානව සම්පත් පවා හුරුපුරුදු කර "සාගිනි යුද්ධය" ජය ගැනීමට යොදා ගැනීමට පියවර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසී ඇත.

මහාචාර්ය ආතර් බමුණුආරච්චි
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ
ආහාර විද්‍යාව සහ තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යවහාරික
රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්ය සහ ආහාර විද්‍යා සහ
තාක්ෂණ පිළිබඳ උපදේශකවරයෙකි.